

นวัตกรรม สาขาการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

1. ชื่อนวัตกรรม “อสม.ใกล้บ้าน ดูแลคุณได้”

ประเภทนวัตกรรม (จำแนกตามเป้าหมาย)

☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (product innovation)

☒ นวัตกรรมบริการ (service innovation)

☐ นวัตกรรมกระบวนการ (process innovation)

สาขาที่ประกวด สาขาการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

จังหวัดอุดรธานี

อสม.ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☒ ภาค ☐ ชาติ

2. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นางใกล้รุ่ง สุขนวล

ที่อยู่ 54/1 ม. 8 ตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี

อาชีพ เกษตรกรรม

ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6

ระยะเวลาเป็น อสม. ตั้งแต่ปี พ.ศ 2553 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 13 ปี

คติในการทำงาน “อย่านอนตื่นสาย อย่าอายทำกิน อย่าหมิ่นเงินน้อย

อย่าคอยวาสนา”

3. ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

เนื่องด้วยตำบลในเมือง อำเภอพิชัย พบผู้ป่วยวัณโรคในปีปัจจุบัน 4 ราย และในปีที่ผ่านมา ม.8 บ้านนาไต้คลองโตนดเจอพบผู้ป่วยวัณโรคมากถึง 2 รายจาประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวทำให้มีความห่วงใยผู้ป่วยได้ออกเยี่ยมบ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเพื่อสมาชิกอสม.รายอื่นๆ พบว่าผู้ป่วยวัณโรคทั้งหมดมีปัญหาเรื่องน้ำหนักตัวน้อย ยากจน ทำให้เมื่อรับประทานยามีผลข้างเคียงค่อนข้างมาก เช่น คลื่นไส้ อาเจียนหรือมีอาการปวดข้อ อสม.ใกล้รุ่ง สุขนวล ได้แนะนำเพื่อสมาชิกอสม.ด้วยวาจาว่าประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยวัณโรคของตนเองเป็นอย่างไร ทำให้เพื่อสมาชิกอสม. บางท่านเห็นความสำคัญแต่ยังคงให้การดูแลในแบบเดิมเนื่องจากไม่มีความสามารถมากพอที่จะไปให้คำแนะนำกับผู้ป่วย นอกจากนี้การตรวจสอบการควบคุมกำกับการกินยาโดยอสม.ต้องเข้าไปใช้เวลานานในการนับซองยาถึงแม้ว่าจะมีการจัดซองยาเป็นรายวันแล้วก็ตาม จากสถานการณ์ดังกล่าว อสม.ใกล้รุ่ง สุขนวล จึงได้นำข้อมูลและปัญหาที่พบในชุมชนมาปรึกษาเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลคลินิกวัณโรค ได้แก่ เกษตรกร TB manager และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและได้เกิดนวัตกรรม อสม.ใกล้บ้านดูแลคุณได้เกิดขึ้น

4. วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมกำกับการกินยาผู้ป่วยวัณโรคและดูแลสุขภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

1. นำข้อมูลปัญหาในชุมชนนำเสนอแก่คณะทำงานวันโรคโรงพยาบาลพิชัยเพื่อขอข้อเสนอแนะ และวางแผนการทำงาน
2. ออกแบบนวัตกรรม
3. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรม
4. ทดลองใช้ในผู้ป่วย 1 รายในชุมชน
 - 4.1 ให้ความรู้และให้ข้อแนะนำวิธีการใช้แก่ผู้ป่วยและญาติ
 - 4.2 ติดตามอาการโดยอสม.ใกล้รุ่งและ อสม.ที่ดูและผู้ป่วยในพื้นที่
 - 4.3 ประเมินผลความพึงพอใจ

ขั้นตอนดำเนินงาน

1. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำนวัตกรรม
2. นำกระดาษแข็งมาทำเป็นภาพพลิก
3. นำภาพผู้ที่มาฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์ทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้นำชุมชน หรือคนในชุมชนมาติด
4. ตกแต่งให้สวยงาม
5. นำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ในชุมชน และพูดเชิญชวนหญิงตั้งครรภ์ให้มาฝากครรภ์ตามนัดให้ครบ 5 ครั้งตามเกณฑ์

6. ปัญหาที่พบ

ในช่วงแรกการนำนวัตกรรมไว้ในที่ที่แดดส่องได้แก่ผนังบ้านที่เป็นรูรั่วทำให้ยาโดนแสงแดดเป็นเวลานานในแต่ละวัน

7. แนวทางการแก้ไขปัญหา

แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลพิชัย ได้ลงไปให้ความรู้และให้ข้อแนะนำการเก็บยาให้ถูกต้อง

8. ประโยชน์ของนวัตกรรม และการนำไปประยุกต์ใช้

อสม.ที่ทดลองใช้นวัตกรรมมีความพึงพอใจมากเนื่องจากเข้าใจง่ายตรวจสอบง่าย ไม่ต้องสัมผัสเสี่ยงโรคเป็นเวลานานและมีความมั่นใจในการอธิบายเรื่องอาการข้างเคียงของยาและคำแนะนำเรื่องการกินอาหารมากขึ้นนอกจากนี้นวัตกรรมการนำไปใช้กับผู้ป่วยรายอื่นต่อได้

ผู้ป่วยมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 14 กิโลกรัม (หลังจากรักษาเข้าเดือนที่ 5) เดิม 40 กิโลกรัม > 54 กิโลกรัม(BMIปกติ 20.15) ญาติของผู้ป่วยได้อ่านเกร็ดความรู้เรื่องการตรวจหาการติดเชื้อวัณโรคระยะแฝงและสนใจเข้ารับการเจาะเลือดวิธีอิกร้า (IGRA test) ผลตรวจพบการติดเชื้อวัณโรคระยะแฝงและรักษาจนครบ นอกจากนี้ผู้ป่วยและญาติยังมีความพึงพอใจในการใช้นวัตกรรม เนื่องจากเห็นว่าใช้งานง่ายมีความรู้ที่จำเป็น

9. ภาคผนวก

